

Årsplan

2022/2023

Gryllefjord barnehage

Godkjent av SU i Gryllefjord barnehage den 20.06 2022

Innledning

Om barnehagen

Formål og innhold

Omsorg

Lek

Læring

Danning

Vennskap og fellesskap

Mangfold og gjensidig respekt

Medvirkning

Foreldresamarbeid

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Tilvenning

Overgang barnehage-skole

Eksternt samarbeid

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Digital praksis

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunale satsingsområder

Planleggingsdager

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppa.

Barnehagens arbeidsmåter skal bidra til å realisere rammeplanen.

Barneperspektivet skal være bærende i det daglige arbeidet og ved valg og gjennomføringer av tema og prosjekter.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Årsplanen vår skal vise hvordan barnehagen jobber for å innfri kravene for innhold og oppgaver fastsatt i Lov om barnehage og rammeplan for barnehagene.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder:

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og gjennom bruk av naturen i lek og uteliv hele året.
- Barnehagen skal jobbe for å jobbe med det psykososiale barnehagemiljøet.

Om barnehagen

Gryllefjord barnehage ligger i Gryllefjord på Sør-Senja og var opprinnelig bygget som en bedriftsbarnehage i 1989, der bedriftene var inne med penger til byggingen av barnehagen og hadde satt av plasser i barnehagen til sin bedrift. Barnehagen var i mange år en del av Gryllefjord oppvekstsenter, der rektor på skolen også fungerte som styrer i barnehagen. Siden 1. januar 2019 har Gryllefjord barnehage vært selvstendig virksomhet med egen styrer. Gryllefjord barnehage er i dag en kommunal barnehage og drives som en tradisjonell avdelingsbarnehage.

I barnehagen vår har vi to avdelinger, og 36 plasser, Tuss som er for barn i alderen 0-3 år og Troll som er for barn 3-6 år. Vi synes det er mest hensiktsmessig å dele barna inn i aldersgrupper, slik at det pedagogiske arbeidet på avdelingene blir best mulig tilpasset etter barnas alder.

I vår barnehage har vi fin natur utenfor, i umiddelbar nærhet, med fjell, fjorder og naturen rett utenfor barnehageporten. Vi har grillhytte og fotballbane i gangavstand og vi bruker basseng og gymsal på skolen, som ligger vegg i vegg med barnehagen.

Formål og innhold

Omsorg

Personalet skal

- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I vår barnehage skal vi være nærværende og engasjerte voksne
- Være lydhøre og se hvert enkelt barn og dets behov
- Personaljobbing i forhold til bevisstgjøring av egne roller
- Grensesetting og hvordan vi skal være med hverandre i barnehagen og fokus på hvilke rammer som er akseptable i samspill med andre
- Sette søkelys på egne og andres følelser og utvikle empati og omsorg for hverandre

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Personalet skal

- Inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Voksne tilrettelegger for frilek på morgenen, i utetiden og på ettermiddagen
- Organisere lekegrupper og jobbe for at lekerommene og avdelingen ser innbydende ut for barn
- Tilrettelegge for planlagt lek, aktiviteter og spill
- Tilrettelegge og være støttende i leken for å utvikle lekekompetanse
- Være oppmuntrende og støttende i forhold til de som faller utenfor i leken
- Gi barna felles opplevelser ute og inne som kan videreutvikles

Læring

Personalet skal

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Opptre anerkjennende i forhold til barns læring
- Undre oss sammen om hverdagslige situasjoner og tema.
- Bruke vår kunnskap og kreativitet for å vekke interesse for nye ting
- Veilede og oppmuntre barna til å lære og til å gjøre ting selv, slik at de kan bli selvstendige
- Læring skjer hele tiden. For eksempel i samlinger, på tur, aktiviteter i gymsalen, måltider, garderobesituasjoner, stell og i den frie leken.
- Vi løfter frem og utforsker det barnet har interesse for. For eksempel ulike opplevelser i hverdagsituasjoner

Danning

Personalet skal

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lydhøre og lyttende voksne som tar seg tid
- Følge opp og engasjere seg i barns fokus og interesser
- Å ha opplevelsene i fokus, ikke målet
- La barn ta del i valg i hverdagen og bli selvstendig. For eksempel bestemme hva de vil leke med, sanger i hverdagsituasjoner, måltider, uteaktiviteter og erfaring under påkledning
- Gi barna alternativer å velge mellom. Slik at det skal gjøre valgene lettere og for at det skal være praktisk mulig for personalet å gjennomføre dette
- Gi barna begrunnelser som de kan forstå, å ikke bare si nei
- La barna få bestemmelsesrett etter alder, der førskolebarna får mer egne valg enn de mindre barna

Vennskap og fellesskap

Personalet skal

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gi alle barn gode forutsetninger for å fungere godt sammen med andre.
- Gi barn tidlig erfaring med jevnaldrende.
- Gjøre barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av nytt vennskap.
- Utvikle evnen til å samhandle med andre i ulike situasjoner.
- Gi barna en hverdag preget av gode følelsesmessige opplevelser.
- Vi i personalet må vise at vi bryr oss når barna snakker til oss og vi må svare ordentlig på det barna lurte på.
- Personalet er rollemodeller og bidrar med sin egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter.
- Personalet må støtte barna i å sette egne grenser og samtidig respektere andres grenser for å finne gode løsninger i konfliktsituasjoner.
- Bruke Mobbeplanen for å forebygge trakassering og mobbing, og bruke barnesamtaler aktivt.

Mangfold og gjensidig respekt

Personalet skal

- Fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.
- Synliggjøre variasjon i verdier, religion, livssyn og mangfold i familieformer.
- Bruke mangfold som ressurs i barnehagen
- Støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres kulturelle og individuelle bakgrunn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal å ta barn på alvor, vi snakker med barna, ikke til dem, alt ut fra barnas utviklingsnivå.
- Vi ønsker å akseptere at alle er forskjellige, vi ønsker søkelys på likeverd og vennskap og at alle barna skal møte et inkluderende fellesskap i barnehagen.
- Vi ønsker at alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnet skal bli møtt med anerkjennelse og respekt i barnehagen.
- Vi ønsker at barn skal få utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå og oppleve mestring i barnehagen.

Medvirkning

Personalet skal

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- Barn skal jevnlig få lov til å delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal oppmuntre barna til å gi uttrykk for sine tanker og meninger i barnehagens hverdag
- Vi må støtte barna til å undre seg og stille spørsmål
- Vi må tolke de yngste barnas og barn med dårlig språk sin kroppsholdning, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk for at de skal kunne utøve sin medvirkning i barnehagehverdagen.
- Det må gis rom for ulike barns ulike perspektiv og vise respekt for deres intensjoner og opplevelsesverden
- Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene
- Vi har samtaler med barnegruppen hver dag i samlingsstund, der barna er med på å sette opp dagen.
- Uformelle samtaler gjennom hele dagen

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Foreldrerådet:
Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.
- Samarbeidsutvalget (SU):
Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.

Våre tiltak for å arbeide mot målene:

Møte med barnehagen: Når dere kommer i barnehagen, ønsker vi at dere følger barnet inn på avdelingen, og henger på plass klær o.l. Da kan dere samtidig sjekke om barnet har det som trengs av klær på plassen sin. Hvis barnet kommer senere enn kl. 09.00 i barnehagen, må det gjøres en avtale med barnehagen på forhånd om det, kan være helsesøster, tannlege, eller bare litt fri

Dersom barnet kommer senere enn kl. 09.00 og det ikke blir gitt beskjed om det, regner vi det som at barnet ikke kommer i barnehagen den dagen.

Bringing og henting: Som foreldre vil deres daglige kontakt med personalet være når dere leverer og henter barna. Siden mange barn kanskje kommer samtidig, kan dette iblant fremstå som en hektisk periode. Det er viktig at vi samarbeider og gjør dette til en positiv opplevelse for barna. I tillegg til den daglige kontakten med personalet i bringe- og hentesituasjoner, er det viktig at dere leser på Visma flyer barnehage, eventuelle skriv vi sender med hjem, oppslag her i barnehagen, og whiteboardtavlene i garderoben, her gis mye viktig informasjon. Foreldrene følger barna helt inn på avdelingen, og må være sikker på at noen voksne har registrert at barnet er kommet, eller er hentet. Barnehagen skal ha beskjed dersom det er andre enn foreldrene/foresatte som henter barnet.

Samarbeid mellom hjem og barnehage: Vi ønsker et åpent og godt samarbeid med foreldrene. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon og erfaring utveksles. Det skal være mulig å drøfte både barnehagens pedagogiske arbeid og spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling.

Foreldresamtaler: Alle foreldre må ha 1 samtale pr år. Førskoleforeldrene har 2 samtaler, den siste er en overgang barnehage/skole-samtale. Vi tilbyr foreldresamtaler 2 gang pr år (etter behov). Foreldresamtalene er et tilbud til foreldrene om å snakke om sitt barn med en av personalet i barnehagen.

Foreldremøter: Det blir 2 foreldremøter pr år for alle foreldrene i barnehagen. På disse møtene informerer vi bl.a. om barnehagens innhold, og dere foreldre kan komme med synspunkter til det arbeidet vi utfører og være med på å påvirke barnehagens innhold. Referatet etter møtene blir sendt på e-post.

Forelderådsmøter: Forelderådet består av alle foreldre/foresatte. Det blir vanligvis holdt 2 forelderådsmøter pr år. I forelderådet tas det opp saker av viktighet i forhold for foreldrenes og barnas forhold i barnehagen. Alle foreldrene møter, disse møtene er som regel i forkant av foreldremøter. **Det er forelderådsrepresentanten som innkaller til forelderådsmøte.**

Forventninger til dere som foreldre:

- Følge med på Visma flyt barnehage og holde dere oppdatert
- Følge med på tema og månedsplaner.
- Følge med på Whiteboardtavla
- Delta på møter og samtaler.
- Gi beskjed til barnehagen ang deres barn.
- Følge opp klær og utstyr etter vær og årstid.
- Følge opp felles bestemmelser og avtaler.
- Lese referater etter møter.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen og alle som arbeider med barn ønsker at overgangen fra hjemmet til barnehagen skal være preget av trygghet og være best mulig for barnet og foreldrene. Barnehagen ønsker å samarbeide med foreldrene og legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen

Vi har i vår barnehage utarbeidet et velkommen- skjema som foreldrene får i posten når deres barn har fått plass i barnehagen. Der står det å bla hvilken avdeling barnet skal starte på, dato og klokkeslett for den første dagen og hvem av de voksne på avdelingen som har tilvenningen på barnet. På velkommen-arket står det litt om hvordan tilvenningen skal skje og de første dagene i barnehagen, litt praktiske opplysninger og litt om samarbeid. Tilvenningen av nye barn består som oftest av 5 tilvenningsdager, men her blir individuelle hensyn lagt til grunn, slik at denne overgangen skal være best mulig for alle som er involvert. Barnet får en trygg voksen i tilvenningen, som har hovedansvaret for at barnet og foreldrene får tett oppfølging den første tiden. Dette gir barnet tid og rom for å bli kjent, trygg, etablere relasjoner og knytte seg til voksne og andre barn.

Startsamtaler: Vi tilbyr startsamtaler til foreldre som har barn som nettopp har begynt i barnehagen. Dette er en samtale, der foreldrene får snakke om sitt barn til personalet i barnehagen. Slik kan vi raskere bli kjent med, forstå og ivareta barnet på en trygg og god måte.

Overganger innad i barnehagen

Vi er en liten barnehage med bare 2 avdelinger, vi har sammenslåtte avdelinger ved lite barn i barnehagen, høytider og ferier. Vi er også sammen ute hver dag i utetiden. Vi har et ønske om at barna som går i vår barnehagen skal vite hvem alle voksne og barna i barnehagen er. Når et barn skal starte på ny avdeling, prater vi en del om temaet i forkant, vi går en del på besøk på avdelingen, og har en trygg voksen med, vi kan være med på samling, lek, måltid eller aktivitet. Dersom det er mulig, ser vi det slik i barnehagen at det er bedre at flere barn får starte på ny avdeling samtidig, på den måten er de flere som er ny sammen.

Overgang barnehage-skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Våre tiltak for å oppnå dette:

En av barnehagens oppgaver er å gjøre overgangen fra barnehagen til skolen så positiv og trygg som mulig. Forberedelsene starter i barnehagen blant annet med skoleforberedende aktiviteter, og et godt samarbeid med skolen. Vi har førskoleklubb en gang pr uke. Planen for hva vi skal jobbe med i førskolegruppa står i månedsplanen og sendes ut til foreldrene. Førskolebarna har også 3 dager som de er på skolen før de slutter i barnehagen.

Den siste foreldresamtalen for førskoleforeldrene i barnehagen er utfyllingen av et overgangsskjema som skal følge barnet på skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn til skolen, så da blir det foreldrene selv som bestemmer hva som skal stå om deres barn på overgangsskjemaet. Senja kommune har en egen plan for overgangen fra barnehage til skole.

Vi har et ansvar her i barnehagen for at barna har noe i «ryggsekken» fra barnehagen, når de starter på skolen.

- På/avkledning
- Toalett/hygiene- tørke/vaske seg selv.
- Kollektive beskjeder(motta)
- Kunne farger
- Sosialt fellesskap
- Blyantgrep

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- helsestasjon,
- barnevern
- pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Gryllefjord skole

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Vi bruker udir sine ståstedsanalyser.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Ifølge rammeplanen vil dokumentasjon gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Det vil videre si for Gryllefjord barnehage at de ulike formene for dokumentasjon som vi har gir grunnlag for refleksjon over barnehagens verdigrunnlag og oppgaver, og barnehagen som arena for barns lek, læring og utvikling. Vi vet at dette arbeidet er viktig i forhold til barnehagens utvikling. God planlegging skal bidra til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, samt nærmiljø og naturområder. Planleggingen blir basert på kunnskap om barns utvikling og læring, observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

I barnehagen har vi ulike former for dokumentasjon:

Årsplanen

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan.

I Gryllefjord barnehage har vi i tillegg til årsplanen et hefte med opplysninger til foreldrene og hver avdeling har utarbeidet en avdelingsplan. Hver avdeling utarbeider også månedsplaner ut fra årsplanen og avdelingsplanen.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, lek, danning og læring for å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

En årsplan har en rekke funksjoner.

- Arbeidsverktøy for personalet for å styre barnehagen i en uttalt retning. Ut ifra årsplanen lager vi, avdelingsplaner, månedsplaner og ukeplaner på Visma som sier mer grundig om hva som gjøres i barnehagen til enhver tid.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- Foreldrenes mulighet til å kunne påvirke barnehagens innhold, gjennom foreldrerådet.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske innhold til eiere, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Vurdering

Barnehagens arbeid skal vurderes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer. Vi evaluerer hver måned, i tillegg evaluerer vi fester/ tradisjoner og andre aktiviteter jevnlig. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalet er involvert i for å lære av prosesser og utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Barnehagen pålegges gjennom rammeplanen å vurdere barnehagens pedagogiske arbeid. Underveis må vi vurdere om vi har nådd de mål vi har satt oss. Får barnet det utbytte av oppholdet som vi hadde tenkt oss? Blir vi ansatte i barnehagen bedre og mer bevisst? Observasjon og vurdering gjøres fortløpende gjennom hele barnehageåret. En mer systematisk vurdering tas opp på personalmøter. Personalet vurderer på ulike måter: Egne

skjema, diskusjoner, Grunnlaget for vurderingen er hvordan planer og systemer fungerer. Observasjon av barna og barnegrupper vil også være grunnlag for vurdering.

Visma flyt barnehage

På <https://barnehage.visma.no/senja> finner dere bilder, månedsplaner, ukeplaner og annen relevant informasjon som angår det enkelte barn, personalet og barnehagen. Årsplanen, med opplysninger til foreldrene og avdelingsplan blir også lagt ut på Visma. Der kan foreldrene lese den, eller laste den ned/skrive den ut.

Dagsrapport

På whiteboardtavla skriver vi en kort rapport om hva vi har gjort i barnehagen, har det skjedd noe spesielt, har vi gjort noe morsomt eller har vi spist noe ekstra til lunsj.

Digital praksis

Personalet skal

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi ønsker å bruke digitale verktøy slik at vi bidrar til at barna får leke, være kreativ og at det skjer læring, og utjevner sosiale forskjeller.
- Bruke digitale verktøy som en støtte til barns læringsprosesser
- Være aktiv sammen med barna og delta i barns mediebruk
- Legge til rette for at barn skal kunne utforske og undre seg
- Utøve digital dømmekraft i samarbeid med foreldrene
- I vår barnehage har vi ipad og prosjektor som vi ønsker å bruke i samlinger, musikkstund, temabasert arbeid, trening og filmstund.

Progresjonsplan for fagområdene

Fagområdene	
Kommunikasjon språk og tekst Mål: Barna skal bruke språket aktivt i samhandling med andre	1-3 år: Vi synger sammen med barna hver dag Vi snakker om bilder fra bøker og hverdagen Vi leser sammen med barna i grupper eller en til en Vi ønsker å ha den gode samtalen under stell, i måltidet og i påkledning. Vi legger til rette for et godt språkmiljø gjennom det pedagogiske verktøyet «snakkepakken» og «språkkista» Leselogg
	3-5 år Vi leser alderstilpassede bøker i grupper eller en til en. Vi forteller eventyr og dramatiserer disse sammen med barna Bilder, snakker om bilder fra hverdagslivet. Barna møter symboler og begreper supplert med tall og bokstaver i spill og lek Begrepsinnlæring Vi legger til rette for et godt språkmiljø gjennom det pedagogiske verktøyet «snakkepakken og Språkkista» Leselogg
	Førskolegruppa Bli kjent med bokstavlyd og bokstavsymbol Øve på at barna skriver sine egne navn Bilder, snakke om bilder fra hverdagen. Barna øver på å ta imot beskjeder hvor de skal utføre flere handlinger. Lære å sette ord på hendelser og situasjoner. Vi arbeider med begrepsinnlæring Vi legger til rette for et godt språkmiljø gjennom det pedagogiske verktøyet «snakkepakken og Språkkista» Leselogg
Kropp, helse, mat og bevegelse	1-3 år Vi tilrettelegger for sansemotoriske aktiviteter inne og ute. Vi prøver å komme oss ut daglig og på turer hver uke. Vi presenterer et sunt og godt kosthold og oppfordrer barna til å smake på maten som serveres forskjellig frukt, grønnsaker, korn, kjøtt og fisk. Vi vasker hendene sammen med barna før og etter måltidet. Potte- dotrening etter måltider

Mål: Aktive barn med positiv selvpåfatning	HOPP
	<p>3-5 år</p> <p>Vi skal gjennom et tilrettelagt lekemiljø bidra til utvikling av grovmotoriske ferdigheter, prøve å ha ukentlige gymturer og tutrer ute.</p> <p>Vi skal gjennom tilrettelagte aktiviteter bidra til utvikling av finmotoriske ferdigheter, herunder blyantgrep og gi erfaring med bruk av saks.</p> <p>Vi skal oppmuntre barna til å kle av og på seg selv</p> <p>Vi presenterer et sunt og godt kosthold og oppfordrer barna til å smake på maten som serveres forskjellige fruktet, grønnsaker, korn, kjøtt og fisk. Vi skal oppmuntre barna til en positiv holdning til maten som blir servert og til å smøre sin egen mat.</p> <p>Vi skal gi barna trygghet til å gå på toalettet og vaske hender etter toalettbesøk.</p> <p>Vaske hender før og etter måltid</p> <p>Vi er ute hver dag.</p> <p>Kroppskort</p> <p>HOPP</p>
	<p>Førskolegruppa</p> <p>Vi skal lære barna regelleker og utvikling av motoriske ferdigheter.</p> <p>Vi skal øve på blyantgrep og håndtering av saks.</p> <p>Vi skal oppmuntre barna til å kle på/av seg selv, og vurdere hvilke klær som skal benyttes.</p> <p>Vi skal lære barna om kropp og helse.</p> <p>Trene på selvstendige toalettbesøk.</p> <p>Ukentlige turer ut, og eller i gymsalen.</p> <p>Begrepsinnlæring.</p> <p>Vi er ute hver dag.</p> <p>Kroppskort</p> <p>HOPP</p>
Kunst, kultur og kreativitet	<p>1-3 år</p> <p>Vi lar barna få kjennskap til varierte materialer og verktøy for å sanse og eksperimentere.</p> <p>Vi lar barna få uttrykke seg på sin egen måte i de kreative prosessene</p> <p>Vi tilrettelegger for drama-aktiviteter som dukketeater, rollespill, bordteater og flanellograf som barna får delta i når vi har eventyrstund og tema.</p> <p>Bli godt kjent med noen få barnesanger, rim og regler.</p>
	<p>3-5 år</p> <p>Vi lar barna få erfaring ved å videreutvikle bruk av varierte materialer og verktøy for å sanse og eksperimentere.</p> <p>Vi skal lære barna ulike barnesanger, rytmer, rim, regler og dans/bevegelse.</p> <p>Besøker biblioteket</p> <p>Vi tilrettelegger slik at barna får erfaring med drama-aktiviteter som dukketeater, rollespill, bordteater og flanellograf som barna får delta i når vi har eventyrstund/temasamlinger</p>
	<p>Førskolegruppa</p> <p>Jobbe med kunstbilder, inntrykk og uttrykk</p> <p>Bruke ipad/fotoapparat., å ta egne bilder</p> <p>Bruke og lære om den norske kulturarven ved bruk av fortellinger og film</p> <p>Vi skal gi barna ulike kunst inntrykk og tilretteleggelse for at barna får skape sitt eget kunstuttrykk.</p>
Natur, miljø og teknologi	<p>1-3 år</p> <p>Barna skal få erfaringer med de ulike årstidene</p>

Mål: At barna får oppleve å glede seg over naturen rundt oss.	Barna skal få sansen naturen gjennom syn, hørsel, lukt, smake og føle. De eldste barna drar på tur i marka. Vi prøver oss på tur til alle årstider for å oppleve hvordan naturen forandrer seg. Mikroprosjekt
	3-5 år Vi skal tilrettelegge for at barna skal få en god opplevelse i naturen og få respekt for naturen og dyreliv. Vi skal sammen med barna undre oss og lære navn på ulike arter og planter når vi er på tur i naturen. Vi skal lære barna hvor maten kommer fra. Vi skal la barna få erfaring med bruk av ipad/pc Vi drar på turer i nærmiljøet. Mikroprosjekt
	Førskolegruppa Vi skal gå på turer i nærmiljøet Vi skal lære barna å respektere og ta vare på naturen Vi skal lære barna om norske dyr og planter Vi skal lære barna å eksperimentere, systematisere og beskrive det vi finner og opplever i naturen Vi skal lære barna bruk av ipad/pc Vi skal ta barna med på enkel matlaging. Dra på tur i fjæra. Bruke u.dir. for å jobbe med blant annet realfag. Mikroprosjekt
Etikk, religion og filosofi	1-3 år Vi markerer og snakker om høytider som jul, påske og pinse Barna skal få erfaring med å hjelpe hverandre. Vi filosoferer sammen med barna over hverdagslige opplevelser. Vi oppfordrer barna til å dele leker og materiell. Barna skal få erfaring med å vente på sin tur. Vi gir barna kjennskap til høytider i ulike religioner som er representert i barnehagen. Mobbeplanen, være i forkant og forebygge mobbing og krenking Fargerikt fellesskap
	3-5 år Vi markerer og snakker om høytider som jul, påske og pinse. Vi snakker med barna om følelser og hvordan vi er mot hverandre. Vi undrer oss sammen med barna over det som skjer i hverdagen Vi gir barna kjennskap til høytider i ulike religioner som er representert i barnehagen. Reflektere over egne handlinger Avdelingsregler FN-Dagen og Forut Jobbe med barnehagen sin mobbeplan Fargerikt fellesskap
	Førskolegruppa Vi markerer og snakker om jul, påske og pinse. Vi lar barna reflektere over egne handlinger Vi lar barna undre seg sammen om det de er opptatt av- filosofere Lære om andre kulturer og land Avdelingsregler Være aktiv og med i planlegging av FN-Dagen, bli kjent med tema fra Forut Jobbe med barnehagen sin mobbeplan Fargerikt fellesskap
Mål: Utvikle respekt, toleranse og interesse for hverandres bakgrunn og tilhørighet	

<p>Nærmiljø og samfunn</p> <p>Mål: Barna skal oppleve seg selv som en del av nærmiljøet og samfunnet</p>	<p>1-3 år</p> <p>Meg selv og familien. Vi snakker om barnas familie gjennom bilder.</p> <p>Vi skal få erfaring med å bli tatt på alvor, og ytre egne meninger og ønsker.</p> <p>Vi markerer samefolkets dag og 17.mai</p> <p>Besøker biblioteket</p>
	<p>3-5 år</p> <p>Vi går på turer i nærmiljøet.</p> <p>Vi lar barna få kjennskap til andre familier og familiesammensetninger</p> <p>Vi gir barna erfaringer med å ta selvstendige valg</p> <p>Vi markerer og lærer litt om samefolkets dag og 17.mai</p> <p>Besøker biblioteket</p>
	<p>Førskolegruppa</p> <p>Vi lærer barna etternavn og hvor de bor med adresse, sted og land.</p> <p>Vi lærer barna å stå frem i gruppe og ta en rolle.</p> <p>Vi lærer barna å ta selvstendige valg og å forstå betydningen av valget sitt.</p> <p>Vi markerer og lærer litt om samefolkets dag og 17.mai</p> <p>Besøker biblioteket</p> <p>Besøke virksomheter i nærmiljøet</p>
<p>Antall rom og form</p> <p>Mål: Utvikle barns matematiske kompetanse gjennom lek og hverdagsaktiviteter</p>	<p>1-3 år</p> <p>Vi teller med barna i ulike situasjoner.</p> <p>Vi lar barna leke med klosser og annet materiell for å få erfaring med klassifisering, sortering og sammenligning</p> <p>Vi ønsker å gi barna opplevelser og erfaringer i forhold til realfag gjennom hverdagslige aktiviteter og mikroprosjekter.</p>
	<p>3-5 år</p> <p>Vi skal telle med barna i ulike situasjoner</p> <p>Vi skal lære barna rim, regler og sanger som bruker tall.</p> <p>Vi skal lære barna om former ved å gjenkjenne, utforske, lete etter og lage former.</p> <p>Vi skal lære barna å måle og veie gjenstander på forskjellige måter.</p> <p>Lære forskjellige spill og aktiviteter med telling og ulike former.</p> <p>Jobbe med mikroprosjekt.</p> <p>Sortering og rydding</p>
	<p>Førskolegruppa</p> <p>Vi skal lære barna å telle i ulike situasjoner.</p> <p>Vi skal lære barna og utforske mengde, tyngde og avstand.</p> <p>Vi skal lære barna matematiske begreper</p> <p>Jobbe med mikroprosjekt.</p> <p>Bli kjent med hvordan tallene fra 1-10 ser ut.</p> <p>Få hver sin førskolebok med oppgaver i tråd med den nye rammeplanen.</p> <p>Sortering og rydding</p>

Kommunale satsingsområder:

1. Språk og musikk

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barnet får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Ved å ha søkelys på kommunikasjon gjennom musikk kan barna lettere lære språk, kommunikasjon og føle tilhørighet til andre barn. I sang og musikklek kan alle delta selv om de ikke har så gode språkferdigheter. Personalet ønsker inspirasjon til hvordan de kan gjennomføre musikkstunder og legge til rette for gode språkmiljøer og musikkglede i hverdagen.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Barn skal få oppleve at de støttes i samspill med voksne i sin kommunikasjon
• Få erfaringer med at man kan uttrykke sine følelser, tanker og meninger på ulike måter.
• Få erfaring med å lytte
• Få erfaring med å forstå og skape mening
• Barna skal få oppleve at de får god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen
• Barnehagen skal fremme aktiviteter som gir god språkutviklingen, som for eksempel, lesestund, lyttebøker, sanger, spill, rim og regler
• Få utvikle sin begrepsforståelse og få et mer variert ordforråd
• Få erfaring med å bruke språket sammen med andre, i lek og til å få løst opp konflikter
• Utforske og undre seg over ulike skriftspråkuttrykk som lekeskrift, tegning og bokstaver.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Tilby et mangfold av bøker, sanger, rim og regler, bilder og film
• Bruke språket på en måte som gir barna mulighet til å oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
• Leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytmer, lyder og ord
• Personalet skal være seg bevisst på at de er har en rolle som språklige forbilder for barn.
• Musikkstunder i barnehagen både med og uten instrumenter
• Dramatisering, bordteater og dans
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Leselogg
• Reflektere, diskutere og evaluere
• Ståstedsanalyse
• Kartlegging

Kompetanseutvikling

- Tema og systematisk jobbing på møter
- Nettverk
- Rekomp
- GLL, Ringstabekk-krysset

2.Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevist forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Søkelys på sunt og godt kosthold
- Søkelys på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha det bra. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å bli mere aktive, spise sunnere, forebygge helseproblemer og skape bedre trivsel.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold
• Få kjennskap til matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Tilby variert og sunn mat
• Legge til rette for at måltidet blir ei hyggelig stund
• Måltid ute

- Oppfordre barna til å smake på maten som serveres
- Tilby frukt og grønt til alle måltider
- Tilby mer fisk i kostholdet.
- Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute
- Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.
- Besøke lokalt næringsliv.
- Lage mat fra bunnen av lokale råvare.
- Alternativ bursdagsfeiring.
- Presentere og gi gode vaner fra tidlig alder.

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Bilder
- Felles innkjøpsliste for matvarer
- Rapporter
- Evaluering og diskusjon
- Ståstedsanalyser

Kompetanseutvikling

- HOPP
- Nettverk
- GLL

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet

- Barnehageloven og Rammeplanen.
- Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
- Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen

Mål fra Rammeplanen

- Bli trygg på egen kropp, få positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser.
- Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser
- Alle skal ha rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring. Alle skal oppleve å få hjelp og støtte så tidlig som mulig.

Våre tiltak for å oppnå dette i år

- Steg for steg, kroppskort og STOPP-ord.
- Trivselsplanen
- Se og verdsette ønsket adferd – forebygge og sette inn tiltak mot uakseptabel sosial adferd..
- Presentere og gi gode vaner fra tidlig alder
- Legge til rette for at barna blir bedre kjent med seg selv og hverandre.
- Barnesamtaler
- Lære barna om likheter, ulikheter, muligheter og hindringer, oppdage og undre
- At vi skaper et oppvekstmiljø som styrker barns selvfølelse, og som gjør barna godt rustet til å møte verden utenfor

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Tiltaksplan mot mobbing og krenking
- Ståstedsanalyser
- Kari Papes relasjonsskjema

Kompetanseutvikling

- HOPP

- Hvordan snakke med barn
- Jeg vet/snakke sammen
- E-læringskurs i vold og seksuelle overgrep mot barn
- Kartlegging av personalets relasjoner til barn

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Opplive trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer, inne og ute året rundt. • Videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. • Opplive, vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for fysisk aktivitet for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. • Turer i nærmiljøet, fjæra, skogen, grillhytta og fotballbanen • Gymsalen • Svømming • Aktive og engasjerte voksne
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Ståstedsanalyser • Bilder
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • HOPP • Nettverk

Planleggingsdager

Mandag 15. august.

Fredag 14. Oktober, felles kursdag

Mandag 2. januar

Fredag 19. mai

Fredag 23. juni